

25-ші мамыр күні соңғы қоңыраудың сынырылаған үнімен өтетін салтанатты жылнда әкеміз тағы бір жылға есейген шекірттерін құттықтап, арманы биік түлектеріне ақ жол тілеп жатса, аяулы шекірттері мен ұстаздар қауымы әкеміздің туған күніне арнап ақжарма тілектерін жеткізіп жатушы еді.

Бұл күні біз ата-анамызың бауырында өткізген бақытты балалық шағымыз бер жалындаған жастық кезімізді сағына еске аламыз. Екеуі де өзінің үақытын аямаған, өзгөнің бақытын аялаған ұлағатты ұстаздар болды, еліне адаптызмет етті.

Әкеміз – Серкеш Исмағұлов қажы-қазірет, молдалардың ұрпағы. Ата-бабамызың, әкеміздің туған жері – қазіргі Есіл ауданының Жарғайың ауылы. Атамыз Смағұл, үлкендердің айтуынша, бес үақыт намазын тастамаған, бойына емшилік қасиет дарыған, есепке жүйрік, кез келген тақырыпта ой жарыстыра алатын ете зерек жан болған деседі. 30-шы жылдары атабасы қазірет, қажы, молда болған, ауқатты тұрмыс құрған деп қысымшылық көрсетілген кезде атамыз отбасымен Ресейдің Қорған облысында көшіп кеткен. Кейін Түмен облысында да тұрған көрінеді. Әкеміз сол жақтағы жеті шақырым жердегі орыс мектебіне жаяу барып-келип, бір орыс кемпірінің үйінде тұрып оқиды. Атамыз отбасымен халқымызға үлкен қайғы-қасиет әкелген Ұлы Отан соғы-

сы жылдары елге қайтып оралған.

Әкеміз соғыстан кейін Покровка ауыл шаруашылығы техникумына оқуға түсіп, үздік бітіріп шығады. Оның алғыр болғандық соншалық – техникумда оқып жүрген кезінде оқытушылар әкемізді өздерінің орындарына сабак беруге қалдыратын көрінеді. 1947-1949 жылдары Петропавл мемлекеттік мұғалімдер институтында оқып, тарих пәні бойынша мамандық алғып шығады. Сол жылы Ұлак, Жарғайың мектептерінде орыс тілінің мұғалімі болып, ұстаздық еңбек жолын бастайды. Бір жылдың ішінде іске тындырымдыштық мен, білімділігімен көзге түсken әкемізді 1950 жылы Заградов мектебіне директордылып тағайындауды.

1951 жылы әскер қатарына шақырылады. Әскери міндептін үздік атқарған әкеміз Ачинск Әскери Әуе-техникалық училищесіне оқуға түсіп, техник-лейтенант атағын алғып шығады. Бұдан кейін еліміздің біраз жерінде, Украина, Чехословакия, Румынияның шекарасындағы Стрый қаласында әскери-әуе күштерінің қатарында абырайлы қызмет етеді. Ол кезде ауылдан шықкан әскери-әуе күштерінің офицері шенінде қызмет істейтін қазақ азаматтары сирек кездесетін еді. Әскери борышын етеп жүргенде 1956 жылы партия қатарына қабылданған, кешкі Марксизм-ленинизм университетін тамамдаған.

Әкеміздің саналы ғұмыры ұстаздық жолға арналды. Ешкімнен атақ-манасап сұрамаған ол облыс орталығының білім басқармасына қызметке шақырған кезде де елде, ауылда ұстаз болып қызмет етуді жөн сана-

ған. Зейнетке шыққанға дейін Шал ақын ауданының Социал, Балуан, Есіл ауданының Тауғаш, Өрнек ауылдарында мектептердің директоры болып, олардың айтулы білім ордасы-

МЕНІҢ КОС

ата-бабаларынан қанына сіңген ұстаздық жолды таңдап, Петропавдағы ауыл шаруашылығы мамандарын даярлайтын училищеге мұғалім болып барады. 1963 жылы Петропавл мемлекеттік оқытушылар институтын үздік тамамдады.

Әкеміздің саналы ғұмыры ұстаздық жолға арналды. Ешкімнен атақ-манасап сұрамаған ол облыс орталығының білім басқармасына қызметке шақырған кезде де елде, ауылда ұстаз болып қызмет етуді жөн сана-

ған айналуына зор үлес қосты. Қай мектепте қызмет істемесін, сол мектептің мәртебесін өсіруге, шекірттерінің сапалы білім, саналы тәрбие алуарына көп еңбек сіңірді. Қызмет істеген жерлерінің барлығында жаңа мектептің бой көтеріп, балалардың жарық, жылы оку орнында білім алуарына жағдай жасады. Мектепке жақсы ұстаздарды шоғырланырып, кадрлар құрамы сапасының артуын, оку үлгерімінің көтерілуін назарда ұстады.

Әкеміз өз ісіне үлкен жауапкершілікпен қарайтын іскерлігі, ададлығы және төрек білімділігімен елге де, ұжымына да аса сыйлы болды. Қызмет істеген жерлерінде ауылдық, аудандық газетін сабактары болды", – деп шекірттері үнемі айттып отыратын. Оқушылардың білімге деген құлшыныстарын арттырып, пән бойынша қосымша танымды мәліметтер беріп, химия пе-

БӘЙТЕРЕГІМ

кенестердің депутаты болды. Жемістің еңбегі үшін бірнеше мадақтамалар және медальдармен марапатталды.

Анамыз Тыныштық Исмағұлова 1935 жылы 20-мамырда Тауғаш ауылында дүниеге келген. Николаевка орта мектебін алтын медальмен бітіріп, 1954 жылы Киров атындағы (қазір Әл-Фараби атындағы) Қазақ мемлекеттік университетінің "Математика" мамандығына оқуға түседі, кейін Петропавл қаласындағы педагогикалық институттың "Химия-биология" мамандығын оқып бітіреді. Шал ақын ауданы Социал мектебінде, Есіл ауданы Өрнек мектебінде химия-биология пәндерінен сабак берді. Зейнетке шыққанға дейін мектепте ұстаздық етіп, бүкіл ғұмырын жас үрпақты оқытып, тәрбиеуге арнады.

Анамызың шынайы ұстазға тән сыртый мінезі, көсіби шеберлігі, бірқалыпты, байыпты келбеті кімге де болсын үлгі болды. "Мектептегі ең қызықты да мазмұнды сабактардың бірі Тыныштық Мақанқызының жур-

бастан, Қызылжар өнірінің қасиетті топырағынан шыққан ақын-жазушылардың шығармаларын, атақты тұлғаларын атап, жер-жерге, ру-руға белінбей бірлікті, татулықта өмір сурған қазағымыздың ырыс-берекесінің артатындығы жайында өз жанынан өлең шығарып айттып берді. Қалың көрермен ду қол шапалақтап, өнері мен қайсар мінезіне ризашылықтарын білдіріп жатты. Ақырында жүргізуши өзінің артық кеткендігін мойындалап, анамыздан кешірім сұрап, бір шоқ гулін ұсынған.

Ата-анамыз бір ұл, тәрт қыз тәрбиелеп өсірген үлгілі отбасы болды. Ұят, ар-ождан, адамгершілік, жауапкершілік деген қасиеттерді алдыңғы орынға қоя отырып, бала тәрбие sine ерекше мән беретін. Құрметті зейнетке шыққан соң-ақ, ұзақ ауырмай, ата-анамыз өмірден ерте оды.

Уақытқа тоқтау жоқ екен. Зуылдан жылдар, зырылдан айлар өтіп жатыр. Алайда сағыныш пен өкінішке толы жүргегіміздің екісінің өлі күнгө дейін баса алар емеспіз. Адамгершіліктің ақ жолын әкеміз берінде атамыздан үйреніп, ададлықты ту етіп өмір кешудеміз. Көрсеткен өнегелері мен ақылдарын өмірлік темір-қазығымыз ретінде ұстанып келеміз.

Жанар ТАЛАСПАЕВА, М.Қозыбаев атындағы СҚУ-дың профессоры.